

Szerkesztési iroda
Sepsi Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületében, hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendőek.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénsek
bérmentesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A „Háromszéki háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 ftt 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 házasó petti-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilváltór sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

a
„NEMERE”

IX. évfolyamának II. felére

Előfizetési feltételek:

Július - szeptember 1 frt 50 kr
Július - december 3 frt — kr
Külföldre fél évre 4 frt — kr

Az előfizetési pénzek a „Nemere” kiadó-
hivatalának Pollák Mór könyvnyomdájába
Sepsi-Szentgyörgyre küldendők

Előfizelőinket szívesen kérjük előfizetéseiket
megújítani, miután felesleges példányokat nem nyom-
mattathatunk.

A „Nemere” kiadóhivatala.

Budapest, 1879. június 22.

n. — Az egész ország figyelmét jelenleg szo-
katlan mérvben ama gazdasági és ipari mozgalom
foglalkoztatja, melynek megindulását főként a szé-
kegyvári kiállítás idézte elő, s mely tehát jogosan
gr. Zichy Jenő e derék főúr érdemei közé sorol-
ható. —

Emelni a magyar mezőgazdaságot, hogy az
a célnak megfelelőbb legyen, felvirágoztatni ha-
zánkban az ipart, hogy az a nemzeti vagyono-
sodásnak erőteljes tényezőjévé emelkedjék. Szép föl-
tétel, méltók arra, hogy hazánk jelesei gondos-
kodásának tárgyát képezzék, s hogy e kitűzött cél
körül a nemzet a maga lelkesedésével s kitartó
működésével sorakozzék.

S a nemzeti közvélemény ifjú lelkesedéssel
ragadta meg e két cél szükségességének eszméjét,

TÁRCA.

Előpatak.

Az ország különböző részeiben lelkes haza-
fiak emelkedtek hangon és zítik a már dermedés-
nek indult nemzeti érdekek ápolását és ébresztik
a nemzeti vagyon iránti kegyeletet.

A Phónix hamvából újra életnek kezd. Vajha
ne lenne elhangzott szó a pusztaban és azon szá-
mos milliók a helyett, hogy a közös barát fenek-
etlen zsebében nyom nélkül eltűnjenek, emelnék
és fejlesztenék a honi ipart és vállalatokat. És ha
majdan vérré válik az íge, remélhető lesz, hogy
bár távolabb az ország szivétől, kitartó buzgal-
munk és igyekezetünk méltóbb elismerésben fog
részesülni.

Mert valóban megfoghatlan azon közöny és
résztvéltenség, melylyel a magyarnép tulajdon bir-
tókáival, áldásdus keserűforrásaival szembea visel-
tetett, melyeket egy a külföldi, mint a hazai legje-
lesebb szakfői véleményei gyógyhatályra nézve
a külföldi világhírű gyógyforrásaival egyenlő
rangra emelték. De mindhiába, a divat kiszorította
a méltánylást, a hazafiságot, mániává fajult a cse-
hek a nélkül is virágzó iparának és vállalatának
adózni. Oriási mérvben növekszik évenként a ve-
zéklok száma, kik csakis a Károly és Mária forrá-
sokat tartják a gyomor, máj epe és lépajak arka-
nának, de az e sorok irójának epéjét nem bo-
gatja, hanem hogy e contingens legnagyobb részét
majdnem minden nemzetiségek között a magyar
képezi, ez ép ugy hazafiatlanságról, mint a hazai
érdekek iránt vastag indifferentismusról tesz tanu
bizonyosságot.

Sajnos, hogy a külföldnek mindenáron hódolni
annyira szokássá vált, hogy figyelmen kívül hagy-
ják Előpatak specialis előnyét, mely nézetem sze-
rint is mindazon bajoknál, melyek egy részt nin-

annál inkább, mert már halálosan beleunt a meddő
politizálásba, mely igazgatásai által csak keserített s
pártokra szagatott, de semmi lényegest nem tar-
talmazott arra nézve, hogy a nemzet a közva-
gyonosodást előidézhető kitartó munkára egyesül-
jön; az pedig általános tudat már, hogy csak gaz-
dag ország tűzhet ki maga elé magasabb politikai
cél, mely a nemzeti erő forrását képező közva-
gyonosság nélkül csak olyan, mint nehéz fegyver-
zet vézna testen.

De hát az ellenzék, melynek politikai igazgatás
az eleme, e nemzeti mozgalmat is szeretne volna
hatalmi céljainak eszközéül kiaknázni. A gazdák
congressusán az egyesült ellenzék, az ipart pár-
toló congressuson pedig a szélsőbal lépett föl egy-
egy különleges tervvel, azonban mindkettő egyfor-
mán fiascot csinált.

A gazda-congressuson az egyesült ellenzék
egyik képviselője erős filippikát gördített a kor-
mány ellen, mely szerinte csupa merényleteket kö-
vet el a mezőgazdaság érdekei, indítványozta,
hogy a magyar mezőgazdák alakuljanak egy ha-
talmas agrárius pártta, hogy ha kell a jelen kor-
mányt megbuktathassák s egy másikat, a mezőgaz-
daság érdekeire kedvezőbbet ültethessenek a ha-
talom bárszomszékeibe. (Az egyesült ellenzék taci-
tika a magyar földbirtokosokra vetette szemét, hogy
gazdák érdekeik hanyatlásával szembeforduljon és segé-
lyükkel az általuk rég ohajtott Szilagyí: Apponyi-
féle kormány valahára létre jöhessen.)

A gazda congressus azonban tisztelettel el-
adózta magától az ellenzék inaianuot, mert nem
akarta compromittálni, megkezdendő nagyobb szá-
báru működését azon kormány elleni ellenzék-
kedésével, melynek uj kereskedelmi, ipar-, földmü-
velési miniszter br. Kemény Gábor tette meg
épen a kezdeményezést a magyar mezőgazdaság
főlemelésére a hatóságokhoz intézett első körleve-
lében. E körlevél világosan s erőteljesen hangsu-
lyozta az eddigi magyar mezőgazdasági rendszer
elavultságát az egyes gazdasági ágak művelési
arányosításának s különösen a talaj s éghajlati

csenek még nagyon előre haladva és melyeknél
különben a Mária- és Károly-fürdők szoktak javas-
latba hozatni; enyhébb solváló hatásánál fogva
biztosabb javulást nyújt. — Legkevésbé sincs szán-
dékunk nevezett világhírű gyógyhelyek babérait
tépdelni, nem is azon csodálkozom, hogy annyira
felkarolja a német, muszka és a hozzá közelebb
eső külföldi, hanem hogyan lehet csak arra is
gondolni, hogy hazai vállalat érvényre emelkedjék,
midőn saját magunk megfoghatlan közönytől for-
dulunk el tőle; hogyan igyekezzék azt a külföldi
is elismerni, sőt pártolni, midőn maholnap Karlsbad
és Marienbadban az évad folyamán magyar coloni-
átiát lehet alkotni?! És valóban ha a szomszéd
barátságosabb érzelmű romániai atyafiaink nem
volnának: ugy ez áldásdus kincsforrások ha nem
is érné a telepici katasztopha, mégis elsorvadhatna
a hazai résztvéltenség közönye miatt.

Na de azt hiszem elég már a hazafiai keserv-
ből! Most midőn az egyetlen számbavehető hát-
rány, a „nehézközlekedés” megszűnt, miután
Pestrol indulva este 7 óraker, másnap este 9 óra
Földváron; Nagy-Váradról reggel fél 5 óraker in-
dulva, ugyanazon nap 9 órára Földváron, honnan
1 óra alatt egyes és postakocsin Előpatakra ér-
hetni: a végtelen unalmas csigalejtű vegyes
vonat, a kényelmes és gyors menetű személyvo-
nata átalakulva a közönség kényelmére nézve
mily kimondhatlan előnnyel kínálkozik, azt fejte-
getni is felesleges.

A menetrend ezen előnyös megváltozásával
kapcsolatosan bátor vagyok felemlíteni azon való-
színűleg sokak által nem ismert előnyt, mely sze-
rint a magyar államasvati igazgatóság az előpa-
takra jönni szándékozó tisztelt gyógyigénylőket
33 egyharmad százalék árleengedésben részesíti.

A dolog érdemére térve pedig a t. közönsé-
get azon előnyökre és vívmányokra kívánom figyel-
meztetni, melyek ez évadban Előpatak gyógyhe-
lyén létesültek. Nevezetesen ugy a főközlekedési

viszonyok közt oly nagy sikert ígérő állattenyész-
tés felkarolásának szükségét. Igaz, hogy br. Ke-
mény föllépését kicsinyelte hazánknek különösen
a kereskedelmi érdekeket pártoló német sajtója s
az uj minisztert a par excellence mezei gazda kép-
viselőkből álló ellenzék pártok tagjai részint ré-
vidlátásból részint politikai céljainkat szolgálva
gunnyal s becsmérléssel árasztották el; de az is
igaz, s ezt az ellenzék sajtó működése sikertelen-
ségének s a hazai közvélemény józanságának bi-
zonyítására különös hangsúllyal jegezzük meg,
hogy a miniszter körleveleiben letett praktikus
eszmé ma már a székesfehérvári gazda congressus
határozataiban legfényesebb diadalát ülte.

Az önségely elvét tüzte ki vezéreszmének a
gazda congressus, minden kerületben gazdasági
egyleteknek s minden nagyobb községben is ily
egyleti főköknak felállítását hangsúlyozván. Ily
egyleti tevékenység a legüdvösebb lehet; minlen
egy vidék maga ismeri legjobban a maga talaja
éghajlati, közlekedési stb viszonyait s ezekhez ké-
pest maga állapíthatja meg legcélrészűbben azon
gazdasági ágat, mely leggyümölcsözőbbben művel-
hető s azon reformokat, melyek erre nézve szük-
ségesek. Az önségely s összefogó egyleti tevé-
kenység rövid idő alatt a magyar mezőgazdaságot
nem sejtett virágozóvá emelheti. Épen ez hiányzott
eddig s e miatt félsikerűek lettek a kormánynek
a mezőgazdaság érdekében tett intézkedései is.

Az ipart pártoló congressuson a szélsőbal
lépett fel a védegylet megvalósításának eszméjé-
vel. Persze a s. z.élbal sem ringatja már magát azon
balthiedelemben, hogy a haza érdekeire hamis lenne
a külföldtől való teljes elzárkozás, hogy a pályá-
ban levő magyar ipar képes volna kielégíteni a
magyar társadalom műveltségi, izlési, fényzési
igényeit, s hogy a magyar társadalom képes lenne
azon önönagradalva, hogy drágán rosz cikket
vegven csak azért, mert magyar eredetű, mikor
olcsóbbért jobbat vehet, s különösen a szélbal sem
hiszi, hogy a magyar ipart emelné, javítaná a ver-
seny kizárása. Hanem hát a védegylet eszméjének

helyek valamint a sétátérközelemben levő elhanya-
goltabb helyek virányos parkká lesznek változtatva.
A m. orvos és természetvizsgálók 18-ik nagygyű-
lésén, a gyálési csarok közelében megvívult és
kitűnőnek véleányezett forrás célszerű kőpübe
foglalva, az ivó gyógyforrásokat nemcsak száma-
arányra, de gyógyhatályára nézve is tetemesen nö-
velni fogja. A szellemi szórakozás, mint a gyógy-
mód kiegészítő társa, leggondosabb figyelemben fog
részesülni. Ez évad elején egy több tagu bizottság
alakult, melynek állandó tagja a fürdő orvos és
biztos, többi tagjai a t. fürdő vendégkezelés
gyógyigénylő részéből lesznek aquiráva és res-
portjába fogna tartozni jócélu műkedvelő hangvar-
senyek, ugy szini előadások, táncastélyek, tombola-
játékok, kirándulások, szóval a kedélyes harmo-
nicus összejövetelek és szórakozások rendezése.

Gondoskodva van kitűnő és jutányos étter-
mekről, zongora- és társuljó termekről, posta-
hivatal és távirtdáról. Az ivó gyógyvíd alatt Fáy-
tol Lajos hírneves zenekara szórakoztatja a fürdő-
közönséget.

Ezen célszerű intézkedések és gyökeres re-
formok mind megannyi életelt adnak Előpatak
haladásáról és ha a nagy közönség pártolója a für-
dőbirtokosság őszinte igyekezetéhez és elismerésre
méltó áldozatkészségéhez már arányban növe-
kednék: — akkor Előpatak jövője egy uj korszak
előtt áll.

Azon tisztelt gyógyigénylőket, kik maguknak
Előpatak gyógyhatályáról tudomást szeretni ohaj-
tanak, bátor vagyok Előpatak gyógyhatályáról irt
rövid ismeretemes figyelemztetni, valamint kész-
séggel felajánlom gyógyhelyünkét érdeklő bármely
kérdésekre pontosan válaszolni.

Előpatak, 1879. június 21-én.

Dr. Schwartz Zsigmond.
fürdőorvos.